

Mer studentforskning på distriktshelse

■ **MARIANNE VANEM** • Prosjektansvarlig, Finnmarkssykehuset

■ **METTE KJÆR** • Forskningsleder, Finnmarkssykehuset

Helseforskning i distrikt er lite utbredt, både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten. Det er også et behov for mer forskning på hvordan geografi, natur, klima og miljø påvirker praksisutfordringene i helsetvesenet, særlig i arktiske og rurale strøk. Helsepersonell som jobber i nordlige distriktsonråder må være trent for å kunne takle utfordringer der røft vær og lange avstander til sykehus er en del av hverdagen. Men kan slike sårbare faktorer også virke rekrutteringsfremmende på helsepersonell? Kan den faglige kompetansen man erverver i slike rurale strøk gjøre område- enda mer attraktive som arbeidsteder?

Hvert år produserer studenter mengder med bachelor- og masteroppgaver i sykepleie, medisin og andre helsefag. Det kan være vanskelig å velge et forskningstema. Samtidig finnes det ansatte i helsetvesenet som stadig har et behov for å få mer kunnskap om enkelte temaer, men som ikke finner tid og ressurser til å utføre selve forskningen. Med dette som bakgrunnstappe ble ideen skapt om å koble studenter og oppdragsgivere sammen for å stimulere til mer distriktsorientert helsefaglig forskning.

Finnmarkssykehuset har startet et prosjekt der man skal etablere en database over helsefaglige forskningsprosjekter som er relevante for Finnmark. Databasen skal

både inneholde nye ideer til studentoppgaver samt avsluttede prosjekter på bachelor-, master- og Ph.d.-nivå. På denne måten håper man at eksisterende forskning kan inspirere til nye prosjekter om beslektede temaer.

Den opprinnelige ideen til databasen oppsto i det internasjonale rekrutteringsprosjektet «Recruit and Retain» som ble avsluttet i fjor, der Finnmarkssykehuset var norsk partner. Initiativtaker til databasen var den svenske samarbeidspartneren, Glesbygdsmedicinskt Centrum i Storuman. Et sentralt funn fra prosjektet viste at studenter som tar deler av sin utdanning i et distriktsstrøk har over tre ganger større sannsynlighet for å søke jobb i samme distrikt etter endt utdanning (1). Ut i fra dette har man altså grunn til å tro at studenter som velger å forske på Finnmarksrelevante temaer også vil være tilbøyelig til å velge dette fylket som arbeidsted etter endt utdanning. Målsetningen er langsiktig: Man ønsker å bidra til å rekruttere helsepersonell til Finnmark ved å skape mer interesse for helsefaglig forskning i distrikt. Databasen vil kunne koble sammen studenter med veiledere og potensielle fremtidige arbeidsgivere.

Databaseprojektet har utviklet seg til å bli et samarbeid mellom Finnmarkssyke-

huset, Glesbygdsmedicinskt Centrum (GMC) og KS Nord-Norge, og innsamling av ideer til studentforskning er i gang. Kommunehelsetjenesten i Finnmark og ansatte i Finnmarkssykehuset er invitert til å melde inn ideer til interessante prosjekter om Finnmark som nordlig distriktsområde. I august møttes partene i Finnmarkssykehuset og GMC for å drøfte den tekniske verktøyløsningen som forventes å være klar før jul. Hensikten er at både studenter og arbeidsgivere skal kunne gå inn i basen og registrere ideer og prosjekter. Datamaterialet i basen vil være systematisert etter definerte emneord som for eksempel «arktisk helse» eller «distriktsmedisin» slik at det vil være lett å søke etter en idé eller prosjekt samt få en oversikt over hva som finnes innenfor et spesifikt tema.

Prosjektet har også etablert kontakt med fagmiljøer ved UiT Norges arktiske universitet, som oppfordres til å motivere studenter til å velge et distriktsorientert tema for sin prosjektoppgave.

Har du en idé til studentoppgave som du vil melde inn til databasen, ta kontakt med forfatterne av denne artikkelen.

REFERANSE

1. Rekruttere og beholde. Om helsepersonell i rurale og urbane områder 2013 – Birgit Abelsen, NSDM.

■ MARIANNE.VANEM@FINNMARKSSYKEHUSET.NO ■ METTE.KJAER@FINNMARKSSYKEHUSET.NO

SØKEORD I DATABASEN:

- Arktisk helse
- Distriktsmedisin
- Distriktssykepleie
- Samhandling (dvs primær- og spesialisthelsetvesen i Finnmark)
- Rural helse
- Samisk helse
- Kulturførståelse
- Etnisitet
- Urbefolkning
- Finnmark
- Nordområder